

Шановні працівники бібліотек та фахівці бібліотечної справи Вінниччини!

Новий рік – це завжди улюблене й очікуване свято! Це – надії на краще, сподівання на диво. Це – підбиття підсумків минулого року та складання планів на майбутнє. Рік, що минає, був дуже плідним як для всієї галузі культури, так і для бібліотечної спільноти Вінниччини.

Тож бажаю Вам, дорогі друзі, щоб 2013 рік був багатим на радісні події, мудрі, виважені рішення і вчинки, подарував вам і вашим родинам міцне здоров'я, успіхи у всіх починаннях та багато щасливих, радісних днів! З Новим Роком, з Різдвом Христовим!

Марія Скрипник, начальник управління культури і туризму
Вінницької обласної державної адміністрації,
заслужена артистка України

Шановні бібліотечні працівники Вінниччини!

Прийміть найщиріші вітання з Новим 2013 роком та Різдвом Христовим! Наступний рік Змії обіцяє випробування і цікаві події, нестабільність, але, в той же час, духовний підйом, успішну реалізацію проектів, розпочатих у рік Дракона, удачу й гарний прибуток аналітикам, розумним, чесним і розсудливим людям. А оскільки більшість бібліотечних працівників такими і є, то успіх у наступному році вам забезпечений, чого я від усієї душі бажаю!

А ще бажаю здоров'я міцного, щастя рясного, щедрот без ліку, довгого віку! Нехай Новий рік принесе добро, мир, злагоду та творче натхнення!

Микола Вдовцов, голова Постійної комісії з питань культури, духовності та історичної спадщини Вінницької обласної ради

Дорога моя бібліотечна родино!

Від щирого серця вітаю вас із наступаючим Новим 2013 роком та Різдвом Христовим! Рік минулий був щедрим на творчі здобутки, оновлення та модернізацію бібліотек. Подальші творчі успіхи залежать, у значній мірі, від нас із вами. І я вірю у ваші сили, адже бібліотекарі – великі трудівниці, інтелектуальна еліта краю, схильна до обережних, але рішучих дій, що є девізом наступного року Змії.

Тож нехай збудуться ваші найсмівливіші плани і задуми, а доля буде прихильною до вас і ваших родин! Нехай кожен день прийдешнього року буде світлим і радісним, примножує здоров'я, достаток та сімейне благополуччя. Творчих вам здобутків на життєвому і професійному шляху та гідного визнання вашої праці!

Галина Куделя, заступник начальника управління культури і туризму Вінницької облдержадміністрації

З Новим Роком та Різдвом Христовим!
Сердечно вітаю Вас
із нагоди світлих і радісних свят!
Жичу Вам міцного здоров'я, успіхів,
родинного щастя, достатку і благополуччя!
Бажаю гарного настрою і любові.
Нехай у Вашому житті панують гармонія та удача!

Наталія Морозова
Президент ГО «Асоціація бібліотек Вінниччини»,
заслужений працівник культури України

У цьому випуску

<i>Вітання зі святами</i>	1
<i>Конференції</i>	2
<i>Історії успіху</i>	3-6
<i>Сторінка методиста</i>	7
<i>Новорічні фантазії</i>	8

«Роль краєзнавства у соціально-економічному і культурному розвитку регіону»

10-12 жовтня 2012 року на базі ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва та закладів культури Мурованокуріловецького району відбулася III Міжнародна науково-практична конференція «Роль краєзнавства у соціально-економічному і культурному розвитку регіону». Проходив цей форум у форматі пленарних засідань, виїзної сесії, секційних засідань та презентацій.

Організаторами Конференції виступили Управління культури і туризму Вінницької обласної державної адміністрації, Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К.А.Тімірязєва, ГО «Асоціація бібліотек Вінниччини». Відрадно, що вперше до організації такого зібрання приєдналася Національна спілка краєзнавців України.

Усього на Конференцію надійшло близько 100 наукових доповідей, розвідок, повідомлень. У роботі форуму взяли участь: заступник начальника управління культури і туризму Вінницької обласної державної адміністрації Г.Д.Куделя, провідні фахівці Національної історичної бібліотеки України, Вінницької ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва та ще шести обласних наукових і дитячих бібліотек, центральних районних (міських) Вінницької області, наукових бібліотек університетів Вінниці, Нью-Йорка

(США), науковці вищих навчальних закладів і наукових установ із різних регіонів України та Республіки Польща, представників громадських організацій і товариств, наукові співробітники музеїв, заповідників, архівів, державні службовці, письменники, редактори, священнослужителі, краєзнавці, колекціонери. Учасниками Конференції стали люди різних професій і роду занять, об'єднаних спільною ідеєю та великою любов'ю до рідного краю. Особливо хочеться відмітити деяких учасників форуму – це академік НАМН України, професор-нейрохірург, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України Є.Г.Педаченко, доктор історичних наук, зав. кафедри журналістики, професор ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, голова Вінницької обласної організації НСКУ С.Д.Гальчак, доктор історичних наук, професор, зав. кафедри методики викладання суспільно-гуманітарних дисциплін Вінницького обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників О.К.Струкевич, доктор історичних наук, зав. кафедри філософії, соціально-політичних дисциплін та етнології, професор ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського О.А.Коляструк, літературознавець, кандидат філологічних наук А.М.Подолинний.

На офіційному відкритті Конференції з вітальними словами виступили заступник начальника управління культури і туризму Вінницької облдержадміністрації Г.Д.Куделя, віце-консул Генерального Консульства Республіки Польща у м. Вінниці Даміан Чарчинський. Прозвучало привітання і від голови Національної спілки краєзнавців України, члена НАН України О.П.Рєєнта та бібліотечного фахівця УВАН із США (м. Нью-Йорк), відомого краєзнавця, члена Вінницької обласної краєзнавчої організації «Поділля» Л.М.Шпильової (колишнього співробітника обласної наукової бібліотеки ім. К.А.Тімірязєва).

Виїзне засідання Конференції на базі закладів культури Муровано-Куриловецького району

Диск з матеріалами Конференції

Конференція отримала високу оцінку з боку її учасників, представників влади, ЗМІ, громадськості. На завершення III Міжнародної науково-практичної конференції «Роль краєзнавства у соціально-економічному і культурному розвитку регіону» був прийнятий підсумковий документ, де подано рекомендації щодо подальшого розвитку краєзнавства у регіонах.

Наталія Морозова,
директор ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва,
заслужений працівник культури України

Реалізація проекту «Вчимося створювати гармонію та успіх»: крок за кроком

Вінницька ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва у 2011 році перемогла у конкурсі «Навчально-інноваційна бібліотека – 2011» програми «Бібліоміст» з проектом «Вчимося створювати гармонію і успіх», метою якого є поліпшення умов бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів бібліотеки через зібрання, узагальнення та популяризацію накопиченого досвіду з бібліотечної дизайну та апробація нових дизайнерських ідей.

Першим кроком на шляху реалізації проекту була участь Н.І.Морозової, керівника проекту, директора ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва, у семінарі «Архітектура та інтер'єр сучасної бібліотеки», організованого Українською бібліотечною асоціацією у співпраці з Гете-Інститутом в Україні та за сприяння Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В.Г.Заболотного.

Надзвичайно цікавим та інформаційно насиченим видався практичний семінар за темою «Розробка навчальних програм і матеріалів», організований програмою «Бібліоміст» для учасників команд-переможців конкурсу «Навчально-інноваційні бібліотеки – 2011», що проходив 21-22 грудня 2011 року у м. Києві. Участь у семінарі дала змогу зрозуміти важливість розробки програми тренінгу та додаткових матеріалів. Семінар став відправною точкою для створення програми триденного тренінгу та написання методичних рекомендацій з його проведення для бібліотекарів України.

13-15 березня 2012 року відбулася навчальна поїздка до бібліотек м. Берліна, під час якої члени команди ознайомилися з дизайном, принципами зонування, використанням світла та кольору у бібліотечних приміщеннях.

У травні 2012 року презентація проекту «Вчимося створювати гармонію і успіх» пройшла на Ярмарку бібліотечних інновацій «Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади». Презентація проекту та проведення «майстерні з бібліодизайну, або німецькі вакації вінницьких бібліотекарів» відбулася під час роботи Всеукраїнської літньої школи адвокатури для молодих бібліотекарів (6-11 серпня 2012 р.).

21-23 серпня 2012 року для бібліотекарів ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва було організовано проведення триденного тренінгу «Дизайн бібліотеки: пошук свого образу» на базі Вінницького регіонального тренінгового центру. Відповідно до програми тренінгу, учасники ознайомилися з теоретичними основами бібліотечного дизайну, специфікою зонування бібліотечного приміщення, кращим досвідом дизайнерських рішень у бібліотеках світу тощо. Учасники мали змогу презентувати результати практичних робіт – створення у 3-D форматі моделі оновленого приміщення свого відділу, нове бачення використання старих меблів та інше.

У рамках проекту, 4-6 вересня 2012 року було організовано проведення тренінг-семінару «Професіонал дизайнер – професіоналу бібліотекаря» в ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва та на базі бібліотеки села Буша Ямпільського району. Участь у семінарі брали бібліотечні працівники обласних наукових, районних, вузівських бібліотек, архітектори з Німеччини, студенти-дизайнери ВФ КНУКіМ, викладачі та аспіранти Київського національного університету будівництва та архітектури.

10-12 вересня 2012 року триденний тренінг «Дизайн бібліотек: пошук свого образу» працівники ОУНБ ім.К.А.Тімірязєва проводили на базі Кіровоградської ОУНБ ім. Д.І.Чижевського. Першого дня презентували основи бібліотечного дизайну, піднімали тему зонування бібліотечного простору, ділилися досвідом, отриманим під час навчальної поїздки до бібліотек Німеччини, а учасники виконували практичні завдання з визначення основної термінології та спробували у демоверсії комп'ютерної програми створити проекти своїх бібліотек. Другий день був присвячений питанням використання кольору, світла та меблів у бібліотечному інтер'єрі. Третього дня ознайомили учасників з корпоративним стилем, а відомий вінницький фітодизайнер О.І.Котловий провів майстер-клас зі створення фітокомпозицій у бібліотеці.

Реалізація проекту дала змогу розширити коло партнерів. Так, 27-28 листопада 2012 р. спільно із Львівською обласною бібліотекою для дітей було організовано проведення семінару-тренінгу «Простір сучасної бібліотеки: пошук свого образу». Участь у семінарі брали також колеги з Республіки Польща, які поділилися досвідом у створенні комфортних умов у бібліотеках, зокрема Йоланта Словік, заступник директора публічної бібліотеки м. Вроцлав розповіла про необхідну співпрацю бібліотекаря і дизайнера, що є запорукою створення нової комфортної бібліотеки. Директор публічної бібліотеки м. Кросно Тереза Лесняк виступила з презентацією «Кросненська бібліотека публічна – тут живе фантазія», під час якої розкрила питання вдалого зонування. Одна з панелей семінару була присвячена проекту Навчально-інноваційної бібліотеки «Вчимося створювати гармонію та успіх». Керівник проекту Н.І.Морозова виступила з презентацією «Створюємо гармонію та успіх: рецепти вінницьких бібліотекарів». Також було проведено тренінг «Дизайн бібліотеки: пошук свого образу», в рамках якого розкрито теми «Основні напрямки розвитку дизайну для бібліотек», «Зонування бібліотечного простору», «Бібліотечні меблі», «Корпоративний стиль» та інші. Впродовж тренінгу проводилися практичні заняття, а саме: учасники розробляли глосарій «Бібліотечний дизайн: терміни та визначення», зонували бібліотечне приміщення в демоверсії програми Floorplanner.

Результати реалізації даного проекту презентуються у соціальних мережах, зокрема на сторінці «3-D: Дайджест – Дизайн – Довершеність» Facebook та на блозі «Бібліомісток».

Пласт – український скаутинг

Бурхливе ХХ століття відіграло значну роль у долі України: війни, революції, окупації, а на їх фоні – постійна боротьба за право існування, за свою державу. Важлива роль у цих подіях відводилась українській молоді. Особливо активною її позиція була на західноукраїнських землях. Саме тут виникли молодіжні патріотичні організації «Січ», «Луг», «Сокіл», «Пласт». Сьогодні «Пласт» визнаний однією з найскравіших і найпатажніших українських молодіжних скаутських організацій. Створений у далекому 1911 році в умовах відсутності державності, «Пласт» в основу своєї діяльності поклав виховання молоді на засадах українських національних та християнських традицій, за прикладом англійського скаутингу Роберта Бейден-Павелла.

28 березня 2008 року було видано Указ Президента України № 279/2008 «Про заходи щодо сприяння розвитку пластового (скаутського) руху в Україні». Нині «Пласт» є найбільшою скаутською організацією України: понад півтори сотні осередків-станцій діють у всіх областях України, Автономної Республіки Крим, у містах Києві та Севастополі. Він прийнятий у Всесвітню організацію скаутського руху (ВОСР).

На Вінниччині діють 2 осередки – в містах Вінниця та Бар. Осередки «Пласту» функціонують також у восьми країнах світу: Австрії, Аргентині, Великобританії, Канаді, Німеччині, Польщі, Словаччині та США.

За оцінкою Інституту проблем виховання Академії педагогічних наук України, «Пласт» є єдиною організацією в Україні, яка має чітку та ефективну виховну систему.

Більше дізнатися про цю організацію можна, відвідавши пластовий портал www.plast.org.ua або пластовий канал на YouTube: <http://www.youtube.com/user/PlastVideos>.

З нагоди 100-річчя молодіжної організації «Пласт», працівники Вінницької обласної бібліотеки для юнацтва підготували та провели для студентів професійного училища сфери послуг інформаційно-історичне досьє «Пласт»: історія, міфи, реальність». До участі у заході були запрошені голова Вінницького міського осередку скаутської організації «Пласт» Максим Студілко та працівник управління у справах сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації Христина Коваленко.

Гості, які завітали до бібліотеки, розповіли присутнім історію створення молодіжної організації, познайомили з її символікою та геральдикой, сьогоднішніми справами пластунів, серед яких – благодійна акція «100 добрих справ», з нагоди 100-річчя «Пласту». Гарним доповненням до розповіді став перегляд літератури за темою, зустрічі та презентація методичних рекомендацій «Пласт – український скаутинг», підготовлених

фахівцями бібліотеки (Інформацію про захід та методичні рекомендації дивіться на сайті бібліотеки <http://www.vinobu.vn/ua>).

Особливо цікавими для присутніх стали відеоматеріали про роботу Вінницького осередку «Пласту», представлені гостями бібліотеки.

Сьогодні «Пласт» гідно продовжує утверджувати ідеали, закладені його засновниками, працюючи над вихованням української молоді – майбутнього нашої держави. Тут виховуються нові державні та військові діячі, науковці й педагоги, письменники й митці.

Л.П.Нікітюк, завідувача відділом обслуговування
Вінницької обласної бібліотеки для юнацтва

Нове у виставковій діяльності бібліотеки (з досвіду роботи бібліотеки Вінницького національного аграрного університету)

ХХІ століття – це поєднання традиційних та новітніх методів бібліотечної роботи. Поряд із віртуальними виставками, які представлені у мережі Інтернет, ми розширюємо можливості традиційних форм виставкової роботи.

Вивчаючи досвід бібліотек України, ми зрозуміли, що сидючи на одному місці не розширимо коло своїх читачів. Бібліотекарі розробили тематичні виставки для кожної кафедри. Ми вийшли з приміщення бібліотеки на кафедри, щоб популяризувати свій книжковий фонд, відчути потреби й атмосферу кафедр, поспілкуватися з викладачами й таким чином привернути увагу до своїх інформаційних ресурсів та бібліотечних послуг.

Матеріалом для підготовки до виставок стали паспорти кафедр із переліком дисциплін, які на них вивчаються, та електронна база забезпечення цих дисциплін підручниками і періодичними виданнями; інформаційні списки з актуальних тем для написання курсових робіт; друкована продукція бібліотеки – тематичні покажчики, буклети з рекламою інформаційних послуг, які надаються структурними підрозділами бібліотеки для викладачів і студентів; книги з фонду відділів книгозберігання, читального залу та абонементу; журнальна періодика.

Працівники кафедр гостинно приймали наших бібліотекарів, вивчали виставки самі та рекомендували студентам, подавали свої пропозиції щодо організації подібних заходів. Бібліотекарі проводили огляди літератури, реєстрували нових читачів. Викладачі кожної кафедри дарували бібліотеці книги.

Найактивніше себе проявили бібліотекарі Оксана Кудлаєнко, Ірина Кутковська, Віка Ільчук, Неоніла Дорошкевич, Ольга Алтапова, Світлана Тишевич, Наталя Козак, Олена Добридюк, Олена Шевчук, Лідія Кулакевич.

Інформація про проведену роботу представлена на сайті бібліотеки, подається стаття в газету «Мій Університет». Перший крок зближення та співпраці між бібліотекарями, викладачами та студентами кафедр зроблено. Плануємо й надалі продовжувати цю традицію співробітництва з кафедрами нашого ВНЗ.

«Бібліоміст» тепер і на Літинщині

28 вересня 2012 року у Літинській районній бібліотеці відбулася урочиста церемонія з нагоди відкриття пункту публічного доступу до Інтернету та початку надання нових послуг. Відтепер мешканці Літина зможуть безкоштовно пройти курси комп'ютерної грамотності, надсилати й отримувати електронну пошту, слухати музику, переглядати фільми, обмінюватися фотографіями, спілкуватися з рідними, близькими та друзями за допомогою Інтернету.

З моменту відкриття публічного доступу до Інтернету, бібліотека дійсно стала інформаційним центром для багатьох мешканців містечка різних вікових категорій. Тепер книгозбірня – улюблене місце проведення вільного часу та незамінний помічник у пошуку цікавої та корисної інформації.

У перші дні роботи Інтернет-центру в бібліотеці значно збільшилася кількість відвідувачів. Читачка Каріна Корощенко змогла поспілкуватися з батьком, який перебуває за кордоном, за допомогою програми Skype. Вона не бачила його довгий період часу, за який у самої з'явилася донька. Дідусь був дуже радий бачити маленьку внучку, а сама Каріна залишилася задоволеною новими послугами книгозбірні.

23 жовтня у районній бібліотеці відбувся вечір пам'яті Василя Стуса, в якому взяли участь член літературно-мистецького об'єднання ім. Х.Замощного «Дзвінкова криниця» Зінаїда Сидорчук, учителі та учні 8-9 класів Селищенської ЗОШ, працівники районної бібліотеки. Усім присутнім за допомогою мережі Інтернет було представлено фільм «Хресна дорога Василя Стуса» про життя та творчість видатного земляка. Продемонстрований сюжет дав учасникам заходу змогу примножити знання, відчути себе справжніми українцями та патріотами.

Читач Андрій Романець завітав до бібліотеки і за допомогою Інтернету замовив новий сучасний телефон, який досить довго шукав. У дводенний термін отримав його з доставкою додому. Андрій був дуже задоволений своїм придбанням та послугами Інтернет-центру.

Нещодавно у смт Літин розпочалося обговорення питання будівництва сучасної автомийки на узбіччі дороги міжнародного значення. Але неподалік запланованого місця будівництва протікає основна водна артерія Літинського району – річка Згар. Мешканці містечка, представники громадських організацій виступили на захист водойми. Активісти почали шукати вирішення проблеми у правовому полі у бібліотеці. За допомогою працівників книгозбірні та Інтернет-центру було знайдено багато матеріалів, нормативних актів, законів, які унеможливають будівництво, що загрожуватиме екологічній безпеці річки.

Ще однією книгозбірнею-супутницею, яка брала участь у програмі «Бібліоміст», є Городищенська сільська бібліотека і саме у ній 21 жовтня 2012 року відбулася урочиста церемонія з нагоди відкриття пункту публічного доступу до Інтернету та надання нових послуг.

На сьогоднішній день найактивнішими користувачами бібліотеки у селі Городище є учні випускних класів. Для них є важливим питання правильного вибору майбутньої професії, умови вступу до вищого навчального закладу. Яскравим прикладом того є Анастасія Музичко, яка знайшла для себе підготовчі он-лайн курси з іноземної мови.

Мешканець села Василь Осипчук за допомогою Інтернет-центру знайшов роботу та успішно працевлаштувався у супермаркеті обласного центру.

Підбиваючи перші підсумки з моменту відкриття Інформаційних центрів у цих населених пунктах, можемо з упевненістю сказати, що програма «Бібліоміст» дає змогу по-іншому побачити бібліотеку та покращити обізнаність користувачів у сучасних інформаційних технологіях.

Л.С.Іщук,

директор КЗ «Літинська районна бібліотека»

«Класичний четвер. 10 кращих книг».

Про новий проект Театру книги «Прочитання» ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва

Театр книги «Прочитання», до складу якого входить народний театр-студія «Сьоме небо» ВНМУ ім. М.І.Пирогова (режисер Марина Ревенко) був створений у січні 2011 року на базі Вінницької ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва як осередок спілкування з цікавими людьми – шанувальниками літератури, книги, живого слова, театрального мистецтва. Увазі глядачів уже було представлено багато цікавих театральних постановок, моно-вистав, літературно-мистецьких вечорів, презентацій.

У вересні та листопаді 2012 року були започатковані два проекти: «Книга і мистецтво» – реконструкція старовинних балів у поєднанні з театралізованим представленням класичних літературних творів (спільно зі студією старовинного танцю «Pas Aerienne») та «Поезія Без купюр», спрямованих на підтримку обдарованих молодих поетів.

6 грудня 2012 р. в Інтернет-центрі Вінницької ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва стартував новий проект «Класичний четвер. 10 кращих книг», зініційований учасниками Театру книги «Прочитання».

Перша зустріч, на якій був представлений бестселер Девіда Мітчелла «Хмарний атлас», відбулася у форматі відкритих читань з метою популяризації книги і спрямована на привернення уваги молоді до кращих творів вітчизняної та світової літератури. Під час заходу присутні побачили відео-презентацію про книгу та автора, читали улюблені уривки, обговорювали переваги та недоліки книги у порівнянні з художнім фільмом, знятим за її сюжетом, а також мали змогу відчути себе на місці героїв твору під час рольової гри.

Темою наступної зустрічі було обрано новий роман Харуки Мураками «1Q84». Видання побачило світ у Японії 28 травня 2009 року і ще до кінця дня увесь його стартовий наклад був розкуплений. Незвична назва твору – пряма алюзія на роман-антиутопію Джорджа Орвелла «1984». Віра і релігія, кохання й секс, зброя і домашнє насилля, втрата себе й духовна прірва між поколіннями батьків і дітей – усе це майстерно переплетено в детективному сюжеті роману, де події відбуваються у двох паралельних реальностях: Токіо 1984-го і Токіо, за висловлюванням головної героїні Аоаме, «незрозуміло якого (1Q84)» року.

Читайте найкраще! Читайте разом із нами!

М.Б.Ревенко, провідний бібліотекар відділу маркетингу, реклами і соціокультурної діяльності 5
ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва

Традиційно, напередодні Дня інвалідів у стінах Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. К.А.Тімірязєва проводяться «круглі столи». Цього року темою обговорення стала інклюзивна освіта, її реалії та перспективи.

Відкрила зібрання модератор заходу, заступник голови ради Асоціації захисту та допомоги інвалідам «Відкриті серця» Наталя Головка. Вона наголосила, що реалізуючи спільно зі своїми партнерами у 2012 році програму «Створення Інформаційно-ресурсних центрів запровадження інклюзії в освіті Вінницької області», організація направила свій ресурс на вирішення існуючих проблем щодо забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами.

Учасників «круглого столу» привітала заступник директора обласної наукової бібліотеки ім. К.А.Тімірязєва Галина Слотюк. Вона зазначила, що сучасні бібліотеки беруть активну участь у впровадженні інклюзії в суспільство. Насамперед, це інформаційні акції. А ще – створення комфортних умов для всіх користувачів.

Бібліотекар I категорії ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва Марія Карягіна провела коментований перегляд літератури за назвою: «Інклюзивна освіта як чинник гуманізму в суспільстві».

Виступ старшого вихователя Вінницької обласної психоневрологічної лікарні ім. ак. Ющенка Раїси Обертинської був присвячений системі раннього втручання. Як приклад успішної реабілітації, увазі учасників «круглого столу» був запропонований фільм, де подано приклад ефективного навчання хлопчика із синдромом дауна у ЗОШ.

Про досвід соціального партнерства між Центром реабілітації «Обрій» і навчальним закладом розповіла працівник Вінницького вищого професійного училища сфери послуг. Було наголошено, що інклюзія у навчальних закладах починається з волонтерства.

Особливості організації навчального процесу студентів із вадами слуху представила у своїй доповіді начальник відділу міжнародних зв'язків та інклюзивної освіти Вінницького соціально-економічного інституту відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» Світлана Ілініч. По кількості навчання студентів з інвалідністю цей заклад є провідним у державі.

Досвід Вінницької обласної громадської організації молоді з особливими потребами «Гармонія» презентувала у своєму виступі Раїса Панасюк. Вона розповіла історію свого власного навчання, поділилася досягненнями членів організації, розповіла про існуючі проблеми і шляхи їх вирішення. У рамках проведення «круглого столу» відбулася презентація буклету «Інклюзивна освіта в інформаційному просторі», який розробила бібліотекар I категорії Олена Введенська.

Олена Введенська,

бібліотекар I категорії ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва

Особливості автоматизованої книговидачі у бібліотеці Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ (з досвіду роботи)

З 1998 року в бібліотеці Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ функціонує автоматизована бібліотечна інформаційна система «УФД/Бібліотека», яка дає можливість автоматизувати всі виробничі процеси.

Одним із етапів впровадження інформаційних технологій у бібліотеці стала автоматизація видачі-повернення книг на абонементних навчальній та науковій літературі. З 2011 року обслуговування користувачів на абонементних здійснюється в автоматизованому режимі.

Автоматизована книговидача базується на штрих-кодуванні друкованих видань і читацьких квитків. Суть її полягає у фіксації видачі і повернення видань шляхом сканування штрих-коду з книги у електронному формулярі читача.

Перед початком навчального року всі дані про студента-першокурсника конвертуються із БД «Абітурієнт» у БД «Читач». Бібліотечною програмою створюється електронний формуляр, готуються читацькі квитки. В електронному формулярі читача закладені всі необхідні дані для оперативної роботи: ПІБ, шифр читача, факультет, група, автор і назва виданого підручника, дата видачі та дата повернення. Крім того, збережені відомості про всі видання, якими він користувався.

На сьогодні процес видачі прискорився, став більш сучасним. Переваги електронного обслуговування є очевидними і разючими. Коли вперше була здійснена автоматизована книговидача, ми зрозуміли, що до ручних технологій повернення вже не буде, вражали оперативність, безпомилковість, чіткість. За 20-30 хвилин обслуговувалося по 70-100 студентів, а за традиційною формою обслуговування ця робота займала 2-2,5 години. Крім того, електронна база «Читач» та індивідуальний штрих-код кожного видання практично виключає помилки при ідентифікації взятої і повернутої книги. Для уникнення спірних ситуацій у процесі обслуговування користувача, на зразок, «цю книгу я не брав», встановлена система «Підтвердження отриманої літератури». Вона передбачає введення користувачем свого PIN-CODE, що є аналогом його особистого електронного підпису.

Успішно використовуються й інші функції АБІС «УФД/Бібліотека», наприклад, у базі даних «Читач» є можливість вибірки боржників бібліотеки за категоріями, факультетами, групами, за окремими періодами. Таким чином, робота з боржниками стала чіткою і оперативною.

АБІС «УФД/Бібліотека» надає необхідну інформацію про те, як використовується фонд відділу, основні статистичні показники за день, місяць, рік.

Отже, автоматизація бібліотечно-інформаційних технологій є об'єктивною реальністю для бібліотеки ВТЕІ КНТЕУ і надійно ввійшла в її діяльність. Працівники бібліотеки готові до подальшого удосконалення автоматизованого обслуговування своїх користувачів для забезпечення наукового та навчально-виховного процесу ВНЗ.

Людмила Ровінська,

зав. відділу обслуговування бібліотеки

Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ

Дослідницький елемент методичної діяльності 2012 року

Працівники науково-методичного відділу Вінницької ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва здійснили розвідку краєзнавчих джерел у фондах книгозбірень області. Для вивчення були виділені чотири теми: історія населених пунктів області, видатні особистості краю, історія бібліотек та усна історія.

Ось деякі факти:

- 27 % населених пунктів на сьогоднішній день мають друковане поліграфічне видання з власної історії;
- історії 3% поселень зібрані і систематизовані бібліотекарями, підготовлені до друку;
- матеріали історії 49 % міст, сіл і селищ систематизовано, зберігаються в паперовому вигляді у папках, а 12 % – переведені на електронні носії.

Варто констатувати факт, що історія сільських бібліотечних закладів практично не вивчається. Адже за результатами нашої розвідки видно, що лише 8% бібліотек мають написану історію (переважно районні бібліотеки).

Розвідка показала ряд традиційних тем, що стосуються роботи бібліотек у напрямку усної історії. Перш за все, це спогади та свідчення очевидців про трагічні сторінки нашої історії – Голодомор, події Великої Вітчизняної війни, спогади воїнів-інтернаціоналістів про участь у Афганській війні. Менше спогадів ліквідаторів аварії на ЧАЕС. Епізодично в окремих районах приділяється увага щодо систематизації матеріалів народної творчості та етнографії, побуту та культури наших предків.

Науково-методичний відділ ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва виступив координатором всеукраїнського дослідження «Вивчення стану забезпечення сільського населення України публічними бібліотеками» у Вінницькій області.

Проведення вивчення дало змогу виявити ряд цікавих фактів про роботу сільських книгозбірень. Так, наприклад, із 843-х сільських бібліотек Вінниччини:

- 410 бібліотек (43,4%) діють у населених пунктах, де проживає понад 700 мешканців;
- 190 бібліотек (20,1%) – у населених пунктах, де проживає 500-700 жителів;
- 243 бібліотеки (28,8%) – у населених пунктах, де кількість мешканців не сягає 500.

А сумарний бібліотечний фонд сільських бібліотек, згідно з даними дослідження, нараховує 10277 примірників, що складає 63% від загального фонду публічних бібліотек області.

І знову конкурс!

У 2013 році ГО «АБВ» та управління культури і туризму Вінницької облдержадміністрації, у рамках програми «Читаюча Вінниччина», оголошують обласні конкурси:

- на кращий захід з популяризації творчої спадщини Т.Г.Шевченка «Його ім'я і слово – в серці народному» – для обласних та публічних бібліотек;
- на краще видання з популяризації читання «Читання – always (завжди)!» – для бібліотек обласних, районних, міських, сільських та навчальних закладів;
- на кращий бібліотечний плакат «Бібліопостер» – для районних, міських книгозбірень та бібліотек навчальних закладів;
- на кращий бібліотечний блог «Блог-The Best!» – для сільських бібліотек.

Колеги!

Бібліотекарі «Тімірязєвки» у 2012 році успішно обговорювали художні книги, які були визначені для спільного прочитання. Тож, у 2013 році розширимо коло учасників акції «Книги, які ми дружно прочитаємо!». Подавайте свої пропозиції про найкращі книги, які ми всі будемо читати впродовж року!

Т.М.Марченко,
завідуюча науково-методичним відділом
ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва

«Бібліоміст» продовжує свій поступ

30 листопада 2012 року відбулося відкриття Інтернет-центру у бібліотеці с. Буша Ямпільського району. Учасниками цієї події стали голова Постійної комісії з питань культури, духовності та історичної спадщини Вінницької облради Микола Вдовцов, сільський голова Л.І.Пташник, начальник райвідділу культури В.Г.Замишляєв, директор Державного історико-культурного заповідника «Буша» О.О.Пірюк, а також заступник директора Вінницької ОУНБ ім. К.А.Тімірязєва Л.Б.Сеник та головний бібліотекар, керівник СІБС обласної книгозбірні О.В.Стояльникова, учителі та учні місцевої школи, громадськість села.

До слова, це легендарне село 2012 року було місцем проведення двох резонансних бібліотечних зібрань: Всеукраїнської літньої школи адвокатури для молодих бібліотекарів України (серпень) та семінару-тренінгу «Професіонал дизайнер – професіоналу бібліотекаря» у рамках проекту «Вчимося створювати гармонію і успіх» (конкурс «Навчально-інноваційна бібліотека – 2011»).

Л.Б.Сеник,
заступник директора з основної діяльності
ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва 7

Рік Змії вступить у свої права 10 лютого 2013 року і триватиме до 31 січня 2014 року.

Космічний елемент року – вода, колір – чорний.

Чорна водяна Змія – це талісман 2013 року. Чорний колір характеризує полярну ніч, Космос, колір глибини вод, це «тьма над безоднею». Чорна водяна Змія принесе людям приховані несподівані зміни, мінливість і нестабільність. Тому в цей рік перш, ніж щось робити, потрібно все ретельно обдумати і спланувати, стати набагато обачнішими і обережнішими.

Як і в чому зустрічати 2013 рік – рік Змії?

Змія не любить багато галасу і зайвих рухів. Тому зустрічати рік водяної Змії слід у невеликій компанії. Це може бути коло родини, або компанія друзів. У це добре і світле свято слід викинути з голови всі похмурі думки і турботи та повністю розслабитися.

В одязі повинні фігурувати чорні та темно-сині тони. Вважається актуальним і зелений колір. Жінки чудово виглядатимуть у приталеній сукні, тканина якої б нагадувала візерунчасту, зміїну шкіру. Чоловіки можуть у свій костюм внести різноманітність за допомогою краваток, таких же візерункових, як і зміїна шкіра. У прикраси повинні входити дорогоцінне й напівкоштовне каміння, а справжні діаманти стануть особливим «шиком».

Будинок слід прикрасити традиційним новорічним декором і обов'язково знайти місце для того, щоб розмістити зображення (картину) символу 2013, або пару статуєток змії. Змія любить запахи, тому можна замовити ароматизовані свічки з квітковими і деревними ароматами.

Посеред новорічного столу потрібно обов'язково поставити гілочку сосни, яка на сході вважається символом довголіття. На ялинку не забути повісити талісман 2013 року – невелику Змію: їй обов'язково підлестить така увага. На новорічному столі має бути все, як завжди – багато закусок та вина. Це можуть бути страви з в'юна, форелі, сьомги, кролика (наприклад, грецьке «стіфадю»), м'яса, яєць, гарбуза, свіжих овочів з додаванням зелені. Таким чином, ви на весь рік отримаєте від Змії прихильність.

Радісно зустрічайте Новий 2013 рік! Але пам'ятайте, що потрібно провести без метушні та поспіху новорічну ніч, насолоджуючись сповна кожною чарівною миттю.

А на останніх хвиликах 2012 року (року Чорного Водяного Дракона) слід загадати своє заповітне бажання.

Салат м'ясний «Новорічний»

Для того, щоб поповнити новорічний стіл салатом «Новорічний», нам знадобляться такі інгредієнти:

400 г відвареного курячого м'яса; 2 варені картоплини; 3 відварені яйця; 100 грам гострого сиру; 2 яблука; 1 банка кукурудзи; 2 свіжих огірки; трохи подрібненої зеленої цибулі; кілька маслин для прикрас; сіль і чорний перець; 1 пакет оливкового майонезу.

Курку потрібно нарізати соломкою, яйця, сир і картоплю – кубиками, яблука – соломкою, заправити салат майонезом, поперчити, посолити, прикрасити маслинами. Тепер можна урочисто поставити його на новорічний стіл.

Астрологічний прогноз на 2013 рік обіцяє прекрасні можливості для духовного зростання і самовдосконалення. Планомірна робота над собою ознаменується душевною гармонією до кінця року.

Символом 2013 року буде Змія – знак мудрості та змін. Для всіх без винятку знаків зодіаку рік обіцяє стати цікавим і повним подій. Змія неодмінно оцінить прагнення безкорисливо допомогти ближнім.

Важливими якостями стануть бажання довго і копітко трудитися, бути відкритим назустріч змінам і вміння довіряти своїй інтуїції.

Щоб прийдешні зміни принесли успіх, варто уподібнитися мудрій і гнучкій змії, приймаючи виважені рішення. Гороскоп на 2013 рік обіцяє удачу людям урівноваженим, обачним і щиросердним.

Китайський східний гороскоп свідчить, що 2013 рік стане вдалим для укладання шлюбу та народження дітей. Сприятливий період настане для отримання нових знань. Навчання в університеті, самоосвіта або курси підвищення кваліфікації неодмінно принесуть гідні плоди.